

A számla, nyugta kibocsátásának alapvető szabályai 2014.

A számlázásra vonatkozó előírásokat meghatározóan az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.), valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek tartalmazzák.¹

1. Számlaadási kötelezettség

Az áfa adóalany az Áfa tv. számlaadási kötelezettségre vonatkozó általános szabálya szerint köteles számlát kibocsátani a belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője részére² (ha az tőle eltérő más személy, vagy szervezet). Az Áfa tv-ben meghatározott számlaadási kötelezettség ennek megfelelően az ügylet teljesítéséhez (és nem a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a fizetési kötelezettségéhez) kapcsolódik. Az Áfa tv-ben meghatározott számlaadási kötelezettség nem terjed ki az olyan esetekre, amelyek az Áfa tv. alkalmazásában nem minősülnek adóalany által teljesített termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak, így nem kell számlát kibocsátani például az Áfa tv. 7. §-a szerinti közhatalmi tevékenységről, a kártérítés fizetési kötelezettségről, az értékesített készpénz-helyettesítő fizetési eszkről/ pénzhelyettesítő eszkről (pl. ajándék utalványról), a bíróság által megítélt perköltségről (stb.). Az Áfa tv. eltérő rendelkezése hiányában ugyanakkor a számlaadási kötelezettség azokra az esetekre is kiterjed, amelyek ingyenesek, azonban az Áfa tv. alkalmazásában ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak minősülnek, azzal, hogy a számlaadási kötelezettség természetesen ezekben az esetekben is csak akkor terheli az adóalanyt, ha a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője az adóalanytól eltérő személy, szervezet.

Figyelemmel arra, hogy az előleg átvételekor/jóváírásakor adófizetési kötelezettség keletkezik, a számlaadási kötelezettség a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás mellett kiterjed az azok ellenértékébe beszámítható, kapott **előlegre** is.³ Az előlegfizetéshez kapcsolódó számlaadási kötelezettség a (nem jogi személy) nem adóalany által fizetett előleg tekintetében nem általános. A (nem jogi személy) nem adóalany által fizetett előlegről nem kell számlát kibocsátani abban az esetben, ha az előleg összege (mely adót is tartalmaz) 900 ezer forintnál kevesebb, és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az előlegről nem kér számlát. Az előleghez kapcsolódó számlaadási kötelezettség nem terjed ki továbbá az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe beszámítható előlegre.⁴ A kapott előlegről kibocsátott számlában annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait kell szerepeltetni, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁵

¹Az elektronikus számlával kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló 46/2007. (XII. 29.) PM rendelet, a számla, egyszerűsített számla és nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint a nyugta adását biztosító pénztárgép és taxaméter alkalmazásáról szóló 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet, a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet és a taxaméterek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló taxaméterek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről szóló 49/2013. (XI. 15.) NGM rendelet.

²Áfa tv. 159. § (1) bekezdés.

³Áfa tv. 159. § (2) bekezdés a)-b) pontjai

⁴Áfa tv. 159. § (4) bekezdés

⁵Áfa tv. 159. § (3) bekezdés

A számlaadási kötelezettség az adóalany által belföldön teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás mellett, a következő, **belföldön kívül teljesített termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásokra** is kiterjed:

- az Európai Közösség (továbbiakban: Közösség) másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra, amely után a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett, feltéve, hogy az adóalanynak az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van,
- a Közösség területén kívül teljesített termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra, feltéve, hogy az adóalanynak az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van.⁶

A számlakibocsátási kötelezettség a számla előállítása mellett a számlának a jogosult (termék beszerző, szolgáltatást igénybevevő) részére történő átadását, eljuttatását is magában foglalja.

1.1. Mely esetekben kell a számlaadási kötelezettséget az Áfa tv. előírásai szerint teljesíteni?

A számlára vonatkozó kötelezettségekre (ide nem értve a megőrzési kötelezettséget) főszabály szerint akkor kell az Áfa tv. rendelkezéseit alkalmazni, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás Áfa tv. szerinti teljesítési helye belföldön van.⁷

Az ügylet belföldi teljesítése ellenére nem az Áfa tv. rendelkezései alkalmazandóak akkor, ha

- az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) a Közösség másik tagállamában van,
- az ügyletet teljesítő adóalany belföldön gazdasági célú letelepedési hellyel nem rendelkezik vagy a belföldi állandó telephelye – az Áfa tv. 137/A. § szerint – nem érintett a termékértékesítés/szolgáltatásnyújtás teljesülésében, és
- az ügylet után a termék beszerzőjét, szolgáltatást igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, és
- a számlát nem a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki.

Ilyen esetekben a számlára vonatkozó kötelezettségekre **a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó adóalany** gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) **szerinti tagállam szabályai alkalmazandóak.**⁸

Az ügylet belföldön kívüli teljesítési helye ellenére is az Áfa tv. számlára vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a következő esetekben:

- ha az ügyletnek az Áfa tv. előírásai alapján meghatározott teljesítési helye a Közösség területén kívülre esik és az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van.⁹
- ha az ügylet Áfa tv. szerinti teljesítési helye a Közösség másik tagállamában van, az után a termék beszerzőjét, szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség (és a számlaadási kötelezettséget nem az adófizetésre kötelezett teljesíti), feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye illetve a teljesítéssel

⁶ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c)-d) pontjai

⁷ Áfa tv. 158/A. § (1) bekezdés

⁸ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés

⁹ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés b) pont

legközvetlenebbül érintett állandó telephelye (ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) belföldön van.¹⁰

1.2. Mely esetekben mentesül az adóalany a számlaadási kötelezettség alól?

Az adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól az **olyan termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása tekintetében, amely a tevékenység közérdekű illetve speciális jellegére tekintettel adómentes,**¹¹ feltéve, hogy az ügyletről a számviteli törvény¹² rendelkezéseinek megfelelő bizonylatot bocsát ki.¹³ Amennyiben az adóalany az ilyen ügyletről kibocsátott számviteli bizonylatán a számla megnevezést szerepelteti, a bizonylatnak akkor sem kell maradéktalanul megfelelnie az Áfa tv. és az annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok szigorú előírásainak, elégséges a bizonylatnak a számviteli törvény előírásainak való megfelelése. (A tevékenység közérdekű illetve speciális jellegére tekintettel adómentes ügyletekről történő számviteli bizonylat kibocsátás miatt a számlaadási kötelezettség alóli mentesülés nem eredményez az ügylet teljesítőjénél nyugtaadási kötelezettséget.¹⁴)

Áfával számítottan 900 ezer forint értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, **ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy** (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket), **aki az ügylet ellenértékét – a teljesítés napjáig – készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel,¹⁵ vagy pénzhelyettesítő eszközzel¹⁶ megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.**¹⁷ (Amennyiben az adóalany ezen indok alapján mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor nyugtaadási kötelezettség terheli.¹⁸)

A **nem adóalany személy** (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket) **által fizetett, 900 ezer forintot el nem érő előleg esetén, ha az előleget fizető fél számla kibocsátását nem kéri.** Amennyiben az adóalany ilyen indokkal mentesül a számlaadási kötelezettség alól, nem eredményez nyugtaadási kötelezettséget. Az, hogy az ilyen előleg-fizetés nem jár számla- illetve nyugtaadási kötelezettséggel, nem jelenti azt, hogy az előleg fizetéséhez illetve átvételéhez/jóváírásához nem kapcsolódik bizonylat. Amennyiben az előleg megfizetése készpénz (illetve készpénz-helyettesítő fizetési eszköz illetve pénzhelyettesítő eszköz) átadás-átvételével valósul meg, a pénzmozgást dokumentálni kell, ami megvalósulhat pl. az előleget átvevő által kibocsátott számviteli bizonylattal is. Egyéb módon történő előleg fizetések esetén a pénzmozgást pl. banki bizonylatok dokumentálják.

Nincs lehetőség a számlaadási kötelezettség alól való mentesülésre a következő esetekben:

- *adóalany* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás (feltéve, hogy az ügylet nem adómentes annak közérdekű, vagy speciális jellegére tekintettel),
- *nem adóalany jogi személy* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás (feltéve, hogy az ügylet nem adómentes annak közérdekű, vagy speciális jellegére tekintettel),

¹⁰ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés

¹¹ Áfa tv. 85. § (1) bekezdése és 86. § (1) bekezdése lapján adómentes ügyletek

¹² A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

¹³ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pont

¹⁴ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés

¹⁵ Áfa tv. 259. § 8. pont

¹⁶ Áfa tv. 259. § 15. pont

¹⁷ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b.) pont

¹⁸ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés

- *adóalany illetve nem adóalany jogi személy* felé teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás előlege (feltéve, hogy az előleg fizetése nem adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe számítandó be),
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részéről 900 ezer forintot elérő, vagy azt meghaladó előleg fizetése,¹⁹
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részéről 900 ezer forintot el nem érő előleg fizetése, ha a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője számlát kér,²⁰
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel az ügylet teljesítéséig megfizetik, feltéve, hogy az adót is tartalmazó ellenérték eléri vagy meghaladja a 900 ezer forintot,²¹
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel az ügylet teljesítéséig megfizetik és az adót is tartalmazó ellenérték nem éri el a 900 ezer forintot, de a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője számlát kér,²²
- *nem adóalany* (és nem is jogi személy) részére teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét az ügylet teljesítéséig nem (vagy nem feltétlenül) fizetik meg, illetve amelynek az ellenértékét nem készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel térítik meg,²³
- *Közösségen belüli termékértékesítés* (ide tartozik az új közlekedési eszköz Közösségen belüli értékesítése is),²⁴
- *távolsági értékesítés*,²⁵
- *sorozat jelleggel történő ingatlan értékesítés*,²⁶
- *a Közösség területén kívül teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás*, feltéve, hogy az adóalannak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (ennek hiányában lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön),²⁷
- *a Közösség másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás*, amely után a termék beszerzőjét illetve a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalannak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (ennek hiányában lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön).²⁸

1.3. Meddig kell a számlát kibocsátani?

A számlát főszabály szerint **az ügylet** – Áfa tv. szerinti – **teljesítéséig** (előleg esetén annak kézhezvételéig, jóváírásáig), **de legfeljebb az attól számított ésszerű időn²⁹ belül ki kell bocsátani.**

Az Áfa tv-ben konkrétan megjelölt ésszerű időt figyelembe véve:

¹⁹ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja.

²⁰ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja.

²¹ Áfa tv. 165. § (2)-(3) bekezdés.

²² Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont, 165. § (2)-(3) bekezdés.

²³ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pontja

²⁴ Áfa tv. 89. §.

²⁵ Áfa tv. 29. §

²⁶ Áfa tv. 6. § (4) bekezdés b) pont.

²⁷ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés d) pont

²⁸ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c) pontja

²⁹ Áfa tv. 163. § (1) bekezdés.

1. az Áfa tv. szerinti teljesítési időpontig készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő ellenérték megtérítés esetén **a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani**, feltéve, hogy

- a termékértékesítés nem Közösségen belüli adómentes termékértékesítés

- a szolgáltatásnyújtás nem felel meg a 6. pontban foglaltaknak.³⁰

2. az olyan előlegről – amelynek összege nem a 6. pontban foglaltak szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékébe számítható be és – amelynek a megfizetése készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történik, a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani.³¹

3. az olyan a termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások esetében, amelyek tekintetében az ellenérték megtérítése az 1. pontban foglaltaktól eltérően történik, és a számla áthárított adót tartalmaz (illetve áthárított adót kellene tartalmaznia), **a számlát a teljesítéstől számított 15 napon belül** (vagyis legkésőbb a 15. napon) **ki kell bocsátani**.³²

4. az olyan előlegről, amelyet a 2. pontban foglaltaktól eltérően térítenek meg, és a számla áthárított adót tartalmaz (illetve áthárított adót kellene tartalmaznia), a számlát az előleg jóváírásától számított 15 napon belül ki kell bocsátani.³³

5. a Közösségen belüli adómentes termékértékesítésről **a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani**.³⁴

6. az olyan szolgáltatásról, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján másik tagállamban teljesül, és amely után az adófizetési kötelezettség a szolgáltatás igénybevevőjét terheli, a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani.³⁵

1.4. A számlaadási kötelezettség meghatalmazott útján történő teljesítése

A számlaadási kötelezettségnek a kötelezett (vagyis a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó adóalany) saját maga, illetőleg – megbízása alapján és képviselőként – az általa választott meghatalmazott is eleget tehet. A meghatalmazott útján történő számlakibocsátáshoz a kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen és írásban meg kell állapodnia egymással – különösen – a számlakibocsátás elfogadásának feltételeiről és módjáról.³⁶ A meghatalmazás szólhat egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettség teljesítésére, vagy szólhat akár a számlaadási kötelezettség általános érvényű teljesítésére.³⁷ A meghatalmazást írásba kell foglalni.

A számla kibocsátásában meghatalmazottként akár a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője, akár harmadik személy eljárhat. A meghatalmazottnak a számlát a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó (vagyis a kötelezett/meghatalmazó) nevében kell kibocsátania. Amennyiben meghatalmazottként a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki a számlát, akkor a számlán az „önszámlázás” kifejezést is szerepeltetnie kell.³⁸

Az ügylethez fűződő számlaadási kötelezettségnek – feltéve, hogy annak nem a kötelezett saját maga tesz eleget – kizárólag egy meghatalmazott tehet eleget, még abban az esetben is, ha a kötelezett egyébként több személy részére is adott meghatalmazást.³⁹ A

³⁰ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pontja

³¹ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pontja

³² Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pontja

³³ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pontja

³⁴ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pontja

³⁵ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pontja

³⁶ Áfa tv. 160. § (1) bekezdés.

³⁷ Áfa tv. 161. §.

³⁸ Áfa tv. 169. § 1) pontja

³⁹ Áfa tv. 160. § (3) bekezdés.

számlakibocsátáshoz fűződő, jogszabályban meghatározott kötelezettségek teljesítéséért a kötelezettel együtt a meghatalmazott egyetemlegesen felelős még abban az esetben is, ha a felek a megállapodásukban másként rendelkeztek.⁴⁰

2. A számla

Számla minden olyan okirat, amely megfelel az Áfa tv. X. fejezetében meghatározott feltételeknek. A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja (és megfelel az Áfa tv. 170. §-ában meghatározott feltételeknek).⁴¹ A Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany esetében számla a termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásról kibocsátott olyan okirat, amely megfelel a Héa-irányelv⁴² 226-231. és 238-240. cikkével harmonizáló azon előírásoknak, amelyek abban tagállamban alkalmazandóak, amelyben az adóalanyt nyilvántartásba vették.⁴³

Az Áfa tv. előírása⁴⁴ alapján a számla kibocsátásának időpontjától **a számla megőrzésére vonatkozó időszak végéig biztosítania kell a számla eredetének hitelességét, adattartalma sértetlenségét és olvashatóságát.** Az „eredet hitelessége” a terméket értékesítő, a szolgáltatást nyújtó illetve a számlát kibocsátó azonosságának biztosítását jelenti.⁴⁵ Az „adattartalom sértetlensége” azt jelenti, hogy a számlának az Áfa tv. szerinti tartalmát nem változtatták meg.⁴⁶ A számla olvashatósága pedig azt jelenti, hogy a számlának az ember számára – alapos vizsgálat illetve magyarázat nélkül – olvashatónak kell lennie. Az e kötelezettségekhez kapcsolódó keretszabály⁴⁷ értelmében az eredet hitelességére, az adattartalom sértetlenségére és az olvashatóságra vonatkozó követelményeknek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés/ szolgáltatásnyújtás között megbízható üzleti kapcsolatot biztosít. Az eredet hitelességére és az adattartalom sértetlenségére vonatkozó feltételt a számlakibocsátónak és a számlabefogadónak is teljesítenie kell, mely feltételek fennállását a felek egymástól függetlenül (is) biztosíthatják.

Az Áfa tv.-ben megjelölt **üzleti ellenőrzési eljárás** megnevezés széles körű fogalmat takar. Üzleti ellenőrzési eljárás alatt olyan eljárás értendő, melyet az adóalany a számlának a saját pénzügyi követelésével illetve kötelezettségével történő összevetése érdekében alkalmaz. Az üzleti ellenőrzési eljárás fontos aspektusa, hogy a számlát az üzleti és számviteli folyamaton belül ellenőrzik (nem pedig független, önálló dokumentumként kezelik). Az adóalany az általa választott/kidolgozott üzleti ellenőrzési eljárás során, a saját érdekében számla kibocsátóként és számla befogadóként is elsődlegesen azt ellenőrzi, hogy:

- a számla lényegében megfelelő-e, vagyis, hogy a számlában feltüntetett ügylet ténylegesen a feltüntetett mennyiségben és minőségben teljesült-e, továbbá, számla befogadóként vizsgálja, hogy
- a számla kibocsátójának ténylegesen a feltüntetett fizetési igénye van-e,
- a számla kibocsátója által megadott bankszámlaszám megfelelő-e és hasonlókat annak biztosítására, hogy ténylegesen csak azokat a számlákat egyenlítsse ki, melyek kiegyenlítésére kötelezett.

⁴⁰Áfa tv. 160. § (2) bekezdés.

⁴¹Áfa tv. 168. § (1) bekezdés.

⁴²Az Európai Unió Tanácsának 2006/112/EK irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről

⁴³Áfa tv. 168. § (3) bekezdés.

⁴⁴Áfa tv. 168/A. § (1) bekezdése

⁴⁵Áfa tv. 259. § 6/A. pont

⁴⁶Áfa tv. 259. § 1/A. pont

⁴⁷Áfa tv. 168/A. § (2) bekezdés

A számla papíralapon és elektronikus úton is kibocsátható.⁴⁸ Az Áfa tv-ben meghatározott fogalomnak⁴⁹ megfelelően **elektronikus számlának minősül** minden olyan, az Áfa tv-ben előírt adatokat tartalmazó számla, amelyet elektronikus formában bocsátottak ki és fogadtak be. Az elektronikus számlákra is a számlákra vonatkozó általános szabályok vonatkoznak. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy az elektronikus számla fogadásának, illetve az eredet hitelessége, az adattartalom sértetlensége és az olvashatóság biztosításának a termék beszerzője/szolgáltatás igénybevevője részéről technikai feltételei vannak, az elektronikus számlázás tekintetében elengedhetetlen a felek együttműködése. Ezért az Áfa tv. az elektronikus számla kibocsátásának feltételeként továbbra is előírja a számlabefogadó beleegyezését (ami nem csak formális lehet, vagyis megvalósulhat pl. a kapott számlán szereplő ellenérték kifizetésével történő hallgatólagos beleegyezés révén is), illetve EDI rendszer alkalmazása esetén a felek előzetes, írásbeli megállapodását.⁵⁰ [Az előzőek mellett természetesen figyelemmel kell lenni az elektronikus számlával kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló 46/2007. (XII. 29.) PM rendelet előírásaira is.]

Az Áfa tv. két olyan eljárást nevesít, amelyek esetében a törvény erejénél fogva elfogadott, hogy az elektronikus számla eleget tesz a számla eredetének hitelességére, adattartalma sértetlenségére vonatkozó követelményeknek.⁵¹ Ezek a következők:

- az elektronikus aláírásról szóló törvény⁵² rendelkezései szerinti minősített elektronikus aláírással ellátott számla,
- EDI elektronikus adatként létrehozott és továbbított számla.

Az Áfa tv-ben külön nevesített elektronikus számlák tekintetében a számla kibocsátója és a számla befogadója az Áfa tv-ben meghatározott követelmények teljesítése érdekében tehát nem köteles üzleti ellenőrzési eljárást végezni. Természetesen az adóalany ilyen esetben is végezhet üzleti ellenőrzési eljárást, különös tekintettel arra, hogy annak lefolytatása (az Áfa tv. rendelkezéseitől függetlenül is) az adóalany gazdasági érdekeit szolgálja. Az Áfa tv-ben nem nevesített elektronikus számlák tekintetében az adattartalom sértetlensége és az eredet hitelessége üzleti ellenőrzési eljárással támasztható alá.

A nyomtatványként nyomdai úton előállított számla alkalmazása esetén figyelemmel kell lenni többek között arra, hogy csak az adóhatóság által megállapított sorszámtartománynak megfelelő számla kerülhet alkalmazásra (a kiadott sorszámtartományok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján megtalálhatóak). A nyomtatvány előállítója illetve forgalmazója a nyomtatványt kizárólag adóalanynak értékesítheti, a nyomtatvány értékesítéséről kibocsátott számlájában fel kell tüntetnie az értékesített nyomtatvány megnevezése mellett annak sorszámtartományát is, valamint a nyomtatvány beszerzőjének az adószámát. A nyomtatványt számlaként felhasználó adóalanyának a nyomtatványt szigorú számadás alá kell vonnia.⁵³

Számlázó program alkalmazásával előállított számla abban az esetben alkalmas adóigazgatási azonosításra, ha szigorú számadás alá vonása úgy valósul meg, hogy a program kihagyás és ismétlés nélkül, folyamatosan biztosítja a sorszámozást.⁵⁴ A számlázó program alkalmazójának olyan dokumentációval kell rendelkeznie, amely tartalmazza a program működésére, használatára vonatkozó részletes leírást, valamint a program készítője (vagy

⁴⁸Áfa tv. 174. §.

⁴⁹Áfa tv. 259. § 5. pont

⁵⁰Áfa tv. 175. § (3) bekezdés

⁵¹Áfa tv. 175. § (2) bekezdés

⁵²2001. évi XXXV. törvény (továbbiakban: Eat.)

⁵³24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 1-1/D.§-ok.

⁵⁴24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 1/E. § (1) bekezdés.

jogutódja) írásos nyilatkozatát arról, hogy a program maradéktalanul megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.⁵⁵

A számla magyar nyelven, vagy bármely más élő nyelven kibocsátható.⁵⁶ Idegen nyelven kiállított számla esetében az adóigazgatási eljárás keretében lefolytatott ellenőrzés során a számla kibocsátójától megkövetelhető, hogy saját költségére gondoskodik a hiteles magyar nyelvű fordításról (feltéve, hogy a tényállás tisztázása másként nem lehetséges).⁵⁷

2.1. A számla adattartalma

Az Áfa tv. a számla kötelező adattartalmát határozza meg, vagyis azokat az adatokat, amelyeket az Áfa tv. előírásainak való megfelelés érdekében a számlának kötelezően tartalmaznia kell. Ezekon a kötelező adatokon kívül a számlán – jogszabályi kötelezettség, a felek megállapodása illetve a számla kibocsátójának döntése alapján – bármely más adat is szerepeltethető.

A számla kötelező adattartalma a következő⁵⁸:

a) a számlát azonosító adatok:

- a számla kibocsátásának kelte;
- a számla sorszama, amely a számlát - kétséget kizáróan - azonosítja;

b) a termék értékesítőjét, szolgáltatás nyújtóját azonosító adatok:

- az adószama, amely alatt a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását teljesítette (csoportos áfa-alanyiság esetén az ügyletet teljesítő tag adószama mellett a csoportazonosító szám is⁵⁹),
- neve és címe,
- pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselő neve, címe és adószama

c) a termék beszerzőjét, szolgáltatás igénybevevőjét azonosító adatok:

- neve és címe,
- adószama, amely alatt, mint adófizetésre kötelezettnek a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását a részére teljesítették, vagy
- adószama, amely alatt a termék adómentes Közösségen belüli értékesítését részére teljesítették, vagy
- adószámának (illetve csoportos áfa-alanyiság esetén csoportazonosító számának) első nyolc számjegye, amely alatt, mint belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítették, feltéve, hogy a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalanyra áthárított adó a 2 millió forintot eléri vagy meghaladja, és a termék értékesítője, szolgáltatás nyújtója gazdasági céllal belföldön telepedett le (gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön);

d) a termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra vonatkozó adatok

- az értékesített termék megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott KSH Szolgáltatások Jegyzéke szerinti besorolási száma (továbbiakban: SZJ szám), továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;

⁵⁵24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 1/E. § (2) bekezdés.

⁵⁶Áfa tv. 178. § (2) bekezdés.

⁵⁷Áfa tv. 178. § (3) bekezdés.

⁵⁸Áfa tv. 169. §.

⁵⁹Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 22/A. § (2) bekezdés

- a teljesítés – illetőleg az előleg átvételének, jóváírásának a – napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- az adó alapja, továbbá az értékesített terméknek az adó nélküli egységára illetve a nyújtott szolgáltatás adó nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott adó mértéke;
- az áthárított adó (kivéve, ha annak feltüntetését az Áfa tv. kizárja);
- adómentesség esetében jogszabályi vagy a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól;
- új közlekedési eszköz Közösségen belüli adómentes értékesítése esetében az Áfa tv-ben külön meghatározott, az új közlekedési eszközre vonatkozó adatok⁶⁰;

f) az Áfa tv. egyes speciális előírásaihoz kapcsolódóan feltüntetendő adatok:

- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője kötelezett;
- a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezés, az Áfa tv. XIII/A. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti adózás alkalmazása esetében;
- az „önszámlázás” kifejezés, ha a számlát a terméket beszerző vagy a szolgáltatást igénybevevő állítja ki;
- a „különbözet szerinti szabályozás - utazási irodák” kifejezés, az Áfa tv. XV. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti utazásszervezési szolgáltatás nyújtása esetében;
- a „különbözet szerinti szabályozás - használt cikkek” vagy a „különbözet szerinti szabályozás - műalkotások”, vagy a „különbözet szerinti szabályozás - gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezések közül a megfelelő kifejezés, az Áfa tv. XVI. fejezetben meghatározott különös szabályok szerinti használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség értékesítése esetében.

A számlán **az áthárított adót** akkor is **fel kell tüntetni forintban**, ha az ellenérték külföldi pénznemben kifejezett.⁶¹ Külföldi pénznemben kifejezett adóalap esetén az adó forintban történő meghatározásakor az Áfa tv. 80. §-ában és 80/A. §-ában foglaltak figyelembe vételével kell eljárni. A forint összeg meghatározásához alkalmazott árfolyam olyan árfolyam lehet, amelyet belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban: MNB) illetve az Európai Központi Bank (továbbiakban: EKB) hivatalosan közzé tesz. Az MNB illetve az EKB árfolyam csak akkor alkalmazható, ha az adóalany az MNB vagy EKB árfolyam választására vonatkozó döntését az állami adóhatóságnak (bejelentő, változás bejelentő lapon) előzetesen bejelentette (az MNB és az EKB árfolyam együttesen nem választható). Az Áfa tv. az alkalmazható árfolyam meghatározása mellett azt is előírja⁶², hogy a forint adat megállapításához milyen időpontban érvényes árfolyam alkalmazandó. Főszabály szerint az ügyletnek az Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjában érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

Az **előlegről kibocsátott számla** annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait tartalmazza, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁶³

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a másik tagállambeli közösségi adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

- az ügylet adómentes Közösségen belüli termékértékesítés (mely után a vevőt Közösségen belüli termékbeszerzés címen terheli adófizetési kötelezettség),

⁶⁰ Áfa tv. 259. § 25. pont

⁶¹ Áfa tv. 172. §

⁶² Áfa tv. 80. § (1) bekezdés

⁶³ Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

- olyan más tagállamban teljesített termékértékesítés (pl. fel- vagy összeszerelés tárgyúul szolgáló termék értékesítése), illetve olyan (pl. az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján) másik tagállamban teljesített szolgáltatásnyújtás, amely után a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett.

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalanynak **akkor kell a belföldi termékbeszerző, szolgáltatás igénybevevő adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

- az ügylet után az Áfa tv. belföldi fordított adózásra vonatkozó előírása⁶⁴ alapján a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett,
- a számlán áthárított adó összege eléri vagy meghaladja a 2 millió forintot.

A 2 millió forintot elérő illetve azt meghaladó összegben áthárított adót tartalmazó számlában a törvényi kötelezettség teljesítéséhez a számlán elégséges a vevő adószáma/csoportazonosító száma első nyolc számjegyét szerepeltetni.

A 2 millió forintot elérő illetve meghaladó összegű áthárított adót tartalmazó számlán nem kötelező szerepeltetni a vevő belföldi adószámát olyan belföldön regisztrált külföldi adóalany esetén, amelynek nincs belföldön gazdasági célú letelepedési helye (ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye), azonban az Art. 31/B. §-a alapján szolgáltatandó adatok körére tekintettel az adószámának a számlán történő szerepeltetése ilyen esetben is célszerű lehet. [Itt jegyzendő meg, hogy abban az esetben, ha az Art. 31/B. §-a alapján szolgáltatandó adatokhoz – a belföldi összesítő jelentéshez – a partner adószáma a számlán nem szerepel (akár azért, mert annak a számlán való feltüntetése az Áfa tv. alapján nem kötelező, akár azért, mert a számlán az Áfa tv-be ütközően nem szerepel a partner adószáma – az adóalany nem mentesül az Art 31/B. §-ában meghatározott kötelezettség alól. A partner adószámának a belföldi összesítő jelentésben történő szerepeltetéséhez felhasználhatja a partnernek az üzleti levelében, e-mailjében, a szerződésben stb. közölt adószámát.]

Figyelemmel arra, hogy az Áfa tv. az adóalany választására bízza azt, hogy a számlájában a termék **vámtarifaszámát**, illetve a szolgáltatás **SZJ számát** szerepelteti-e, a kibocsátott számla az Áfa tv. alkalmazásában nem tekinthető hibásnak, hiányosnak akkor, ha azon vámtarifaszám, SZJ szám nem szerepel. Mindemellett az Áfa tv-ben hivatkozott vámtarifaszámnak, SZJ számnak a számlán való szerepeltetése mind a számla kibocsátója, mind a számla befogadója számára hasznos lehet. Különösen hasznos pl. az Áfa tv. 6/A. sz. mellékletében hivatkozott vámtarifaszámnak a számlán történő szerepeltetése, figyelemmel arra, hogy az Art. 31/A. §-a alapján a fordított adózás alá eső mezőgazdasági termékekkel összefüggésben vámtarifaszám szerinti bontásban kell a bevallásban adatot szolgáltatni. [Az előzőekhez kapcsolódóan hangsúlyozandó, hogy amennyiben az adóalany a számlán szerepelteti a vámtarifaszámot, SZJ számot, az Áfa tv. rendelkezéseinek megfelelő módon kell javítania a számláját, ha a számlán feltüntetett besorolási szám helytelen.]

Törvény a számla adattartalmára további rendelkezéseket is megállapíthat, de a számla aláírását nem teheti kötelezővé.⁶⁵ Ilyen előírást tartalmaz pl. a számviteli törvény, az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény, a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásáról szóló 2003. évi CXXVII. törvény. Amennyiben a számla az Áfa tv-től eltérő törvényekben meghatározott adatokat nem tartalmazza, vagy hibásan tartalmazza, a számla akkor is megfelel az Áfa tv. előírásainak. A számla ilyen hiányossága/hibája az Áfa tv. előírásainak figyelembe vételével korrigálandó.

⁶⁴ Áfa tv. 142. §

⁶⁵ Áfa tv. 177. §

2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla

Egyszerűsített adattartalmú számla kibocsátására a következő esetekben van lehetőség:

- a) előlegről történő számlakibocsátás esetén (feltéve, hogy a számlán szereplő adatok forintban kifejezettek),⁶⁶
- b) olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynek az ellenértékét az ügylet teljesítéséig a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy pénzhelyettesítő eszközzel megtérítette (feltéve, hogy a számlán szereplő adatok egyébként forintban kifejezettek),⁶⁷
- c) olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynél a számla adót is tartalmazó végösszege nem haladja meg a 25 ezer forintot⁶⁸, feltéve, hogy az adott ügylet nem minősül adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek vagy távolsági értékesítésnek (és nem felel meg a d)-e) pontokban foglaltaknak)⁶⁹
- d) az Áfa tv. előírásai alapján a Közösség másik tagállamában teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön) és az adófizetésre kötelezett személy a termék beszerzője vagy a szolgáltatás igénybevevője.⁷⁰
- e) az Áfa tv. előírásai szerint a Közösség területén kívül (harmadik államban) teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van (gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön).⁷¹

Az a)-c) pontok szerinti esetben, kibocsátott egyszerűsített adattartalmú számlában egyes adatok a számlára vonatkozó általános előírásoktól eltérően, a következők szerint szerepeltetendők:⁷²

- az adó alapja és adó nélküli egységára helyett az ellenérték adót is tartalmazó összege tüntetendő fel,
- áthárított adómértékként 27%, 18% illetve 5% nem tüntethető fel, benne foglalt adóként 27%-os adómérték alá tartozó ügylet esetén 21,26%-os, 18%-os adómértékűnél 15,25%, 5%-os adómérték alá tartozónál 4,76% százalékként szerepeltetendő,⁷³
- áthárított adó összeg nem szerepelhet.

A d)-e) pontok szerinti esetben az egyszerűsített adattartalmú számlában a számlát azonosító, a termékértékesítőt/szolgáltatásnyújtót azonosító, a termékbeszerzőt/szolgáltatásnyújtót azonosító adatokon (a 2.1. fejezet a)-c) pontja szerinti adatokon) túlmenően a következő adatok szerepeltetése kötelező:⁷⁴

- az értékesített termék megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége vagy a

⁶⁶ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés a)-b) pontjai

⁶⁷ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés b) pontja

⁶⁸ Az Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja szerinti 100 eurós értékhatárnak az Áfa tv. 256. §-ában foglaltak szerint meghatározott forint összege

⁶⁹ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja

⁷⁰ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés c) pontja

⁷¹ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés d) pontja

⁷² Áfa tv. 176. § (2) bekezdés a) pontja

⁷³ Áfa tv. 82. §.

⁷⁴ Áfa tv. 176. § (2) bekezdés b) pontja

nyújtott szolgáltatás megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az Áfa tv-ben alkalmazott SZJ szám, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;

- a teljesítés napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől,
- az ellenérték pénzben kifejezett összege,
- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője kötelezett.

Az egyszerűsített adattartalmú számla törvényben meghatározott kötelező adattartalmával összefüggésben is hangsúlyozandó, hogy a bizonylaton az Áfa tv-ben meghatározott adatokon kívüli adat is szerepeltethető.

2.3. A gyűjtőszámla

Gyűjtőszámla kibocsátására akkor kerülhet sor,⁷⁵ ha az adóalany ugyanannak a szervezetnek, személynek több számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet teljesít

- a teljesítés napján egyidejűleg, illetve
- az adott naptári hónapban illetve a rá vonatkozó adó-megállapítási időszakban.

Az azonos teljesítési napon megvalósult ügyletek tekintetében a gyűjtőszámla kibocsátásáról külön megállapodás nélkül is dönthet a számla kibocsátója. A számlaadási kötelezettség a teljesítés napján, de legkésőbb attól számított ésszerű időn belül teljesítendő.

A nem azonos napon teljesített ügyletekről gyűjtőszámla csak akkor bocsátható ki, ha a gyűjtőszámla alkalmazásáról a felek előzetesen megállapodtak.⁷⁶ Gyűjtőszámla legfeljebb naptári hónapról, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakának teljesítéséről bocsátható ki. Gyűjtőszámla – a felek megállapodásának függvényében – naptári hónapnál illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakánál rövidebb időszakokra vonatkozóan (pl. havi bevalló esetén egy hetes időszakokra) is kibocsátható. Amennyiben a számlakibocsátásra kötelezett nem havi bevalló, az általa kibocsátott gyűjtőszámla csak akkor vonatkozhat egy naptári hónapnál hosszabb időszakra, illetve az egyik naptári hónapban kezdődő és a másik naptári hónapban befejeződő időszakra, ha a gyűjtő számla nem tartalmaz:

- Áfa tv. 89. §-a szerinti – vagyis adómentes Közösségen belüli – termékértékesítést és
- olyan szolgáltatásnyújtást, amelyeknek a teljesítési helyét az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatást igénybevevő adóalany gazdasági célú letelepedési helye határozza meg, és a Közösség másik tagállamában teljesül.⁷⁷

A nem azonos napon teljesített ügyletekről kibocsátandó gyűjtőszámla esetén az ésszerű időt a naptári hónap utolsó napjától illetve a számlakibocsátásra kötelezett adóalanyra vonatkozó adó-megállapítási időszak utolsó napjától kell számítani. Ennek megfelelően a gyűjtő számlát pl. havi bevalló esetén legkésőbb a naptári hónap utolsó napját követő 15. napon ki kell bocsátani.⁷⁸

A gyűjtőszámlában az összes számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet tételesen, egymástól elkülönítetten, úgy kell feltüntetni, hogy az egyes ügyletek adóalapjai – az alkalmazott adómérték, illetőleg adómentesség szerinti csoportosításban – összesítetten

⁷⁵ Áfa tv. 164. § (1)-(2) bekezdés.

⁷⁶ Áfa tv. 164. § (3) bekezdés.

⁷⁷ Áfa tv. 164. § (2) bekezdés

⁷⁸ Áfa tv. 164. § (4) bekezdés.

szerepeljenek.⁷⁹ A naptári hónapban, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adó-megállapítási időszakának teljesítéseiről kibocsátott gyűjtőszámla kibocsátásának dátuma nem egyezik meg a gyűjtőszámlán szereplő ügyletek Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjával, ezért a gyűjtőszámlán az egyes ügyletek teljesítési időpontja mindig szerepeltetendő. A fentiek szerinti speciális rendelkezéseken kívül, a gyűjtőszámlára is a számlára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.⁸⁰

3. A számla módosítása, érvénytelenítése, javítása

Az Áfa tv. szóhasználatának megfelelően számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősülnek mindazok az okiratok, amelyek kétséget kizáróan valamely adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítják.⁸¹ A számlával egy tekintet alá eső okirat megnevezés tehát **mindazon bizonylatok összefoglaló neve**, amelyek a már kibocsátott (a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője részére átadott illetve megküldött) számlára hivatkozva, annak bármely adatát módosítják. Így számlával egy tekintet alá eső okirat a módosító, érvénytelenítő számla mellett az eredeti számlában feltüntetett adóalapot, adóösszeget nem érintő javítást, kiegészítést tartalmazó okirat is (így pl. az olyan okirat is, amely a számla adatait a vevő adószámával egészíti ki, vagy kizárólag a számlán feltüntetett helytelen besorolási számot módosítja, a számlán feltüntetett hibás teljesítési időpontot korigálja).

Amennyiben az ügyletről kibocsátott (eredeti) számla valamely adatát utóbb számlával egy tekintet alá eső okirattal megváltoztatják, akkor a számla és az annak adatát megváltoztató okirat együttesen képezi az ügylet bizonylatát. Ezért a hibát, hiányosságot tartalmazó számlát a számla jogosultjának nem kell visszajuttatnia a számla kibocsátójához, attól csak a hiba, hiányosság számlával egy tekintet alá eső okirattal történő korigálását kell kérnie. (Ez nem vonatkozik arra az esetre, amikor a nyomdai úton előállított, kézzel kitöltött számla előállítása a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének a jelenlétében történik, aki a számla hibáját azonnal észleli, s ezért a hibás számla valamennyi példánya a hagyományos módon stornírozható és új számla bocsátható ki, illetve a hibás számla valamennyi példánya egyidejűleg javítható. A javításnak ilyen esetben a hibás adat áthúzásával – ami nem eredményezi az eredeti adat olvashatlanságát – és a helyes adat beírásával, a javítás időpontjának, okának és a javító személyének a feltüntetésével kell megtörténnie.)

Nem korigálható pusztán számlával egy tekintet alá eső okirattal az olyan hiba, amikor például két hasonló nevű adóalany közül nem a tényleges vevő részére történt számla kibocsátás. Ilyen esetben a tévesen kibocsátott számlát számlával egy tekintet alá eső okirattal érvényteleníteni kell, és a termék tényleges vevője, illetve a szolgáltatás tényleges igénybevevője részére számlát kell kibocsátani. Nem kell számlával egy tekintet alá eső okiratot átadni a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének, ha a számla hibáját a számlának a jogosult részére történő rendelkezésre bocsátását megelőzően észleli az adóalany, ilyenkor a hibás számlát a számlaadásra kötelezettek elégséges a saját rendszerében érvénytelenítenie.

A számlával egy tekintet alá eső okirat **minimális adattartalma** a következő:⁸²

- az okirat kibocsátásának kelte;
- az okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;

⁷⁹Áfa tv. 171. § (1) bekezdés.

⁸⁰Áfa tv. 164. § (5) bekezdés.

⁸¹Áfa tv. 168. § (2) bekezdés.

⁸²Áfa tv. 170. § (1) bekezdés.

- a módosítással érintett számla adat megnevezése, a módosítás természete, illetve számszerű hatása, ha ilyen van.

Az Áfa tv. a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmát határozza meg, mely adattartalmon felül a bizonylaton az adóalanyok bármely, általuk fontosnak tartott adatot szerepeltethetnek.

A számlával egy tekintet alá eső okiraatra egyebekben a számlára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.⁸³ Ezért a számlával egy tekintet alá eső okirat tekintetében is biztosítani kell pl. az adattartalom sértetlenségét, az eredet hitelességét és az olvashatóságot, továbbá a számlával egy tekintet alá eső okiratnak is adóigazgatási azonosításra alkalmas bizonylatnak kell lennie.

Nincs akadálya annak, hogy az adóalany egy számlával egy tekintet alá eső okirattal több számláját módosítsa, azzal, hogy a csoportos módosító bizonylaton valamennyi módosítandó számla tekintetében világosan és átláthatóan szerepeltetendő a módosítandó számlára történő hivatkozás, továbbá az, hogy az adott számla mely adatát érinti a módosítás, a módosítás természete és számszerű hatása (ha van ilyen). Amennyiben a korrekció a számlában feltüntetett adóalapra és/vagy adó összegére (is) vonatkozik, akkor csoportos módosító bizonylattal az adóalany csak az olyan ügyletekről kibocsátott számláit módosíthatja, amelyek tekintetében az adó és/vagy adóalap korrekció eredményét ugyanazon elszámolási időszakban kell elszámolnia.

A gyakorlatban sokszor előfordul, hogy az adóalanyok az általuk kibocsátott számla adóalap, adóösszeg adatát nem módosító számlával korrigálják, hanem érvénytelenítik/sztorniózzák a korábban kibocsátott számlájukat és egy új számlát bocsátanak ki. A számla módosításának ez a technikai kivitelezése a számla módosításának az Áfa tv. 77-78. §-ai illetve 153/B-153/C.. §-ai szerinti, továbbá Art. 31/B. §-a szerinti megítélését nem befolyásolja, az érvénytelenítő/sztorniózó számla és az új számla együttesen módosítja az eredeti számla adatát, együttesen veendő figyelembe módosító számlaként.

4. A nyugta

Áfával számítottan 900 ezer forintos értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy (ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket), aki/amely az ügylet ellenértékét – a teljesítés napjáig – készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel,⁸⁴ vagy pénzhelyettesítő eszközzel⁸⁵ megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.⁸⁶ Ezekben az esetekben az adóalany **köteles** a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője részére **nyugtát kibocsátani.**⁸⁷ Nyugta helyett az adóalany számlát is kibocsáthat.⁸⁸

Nyugta kizárólag papír alapon bocsátható ki⁸⁹ és **kizárólag magyar nyelven** állítható ki.⁹⁰ A nyomdai úton előállított nyugtára ugyanazok a szabályok alkalmazandóak, mint a nyomdai úton előállított számlára, azzal az eltéréssel, hogy ha a nyugtanyomtatvány egyben az abban

⁸³ Áfa tv. 170. § (2) bekezdés.

⁸⁴ Áfa tv. 259. § 8. pont.

⁸⁵ Áfa tv. 259. § 15. pont.

⁸⁶ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b.) pont.

⁸⁷ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

⁸⁸ Áfa tv. 166. § (2) bekezdés

⁸⁹ Áfa tv. 174. § (2) bekezdés, a 2014. július elsejétől hatályos előírása értelmében – 2014. július elsejétől – a nyugta lehet papír alapú vagy elektronikus.

⁹⁰ Áfa tv. 178. § (4) bekezdés.

megjelölt szolgáltatás igénybevételére is jogosítja annak bemutatóját (jegyként is funkcionál), a nyugtára nem kell állami adóhatóság által kijelölt sorszámtartományt alkalmazni.⁹¹

4.1. Mely esetekben mentesül az adóalany a nyugtaadási kötelezettség alól?

A nyugtaadási kötelezettsége alól az adóalany **egyedi engedély alapján nem mentesíthető**, nyugtaadási kötelezettség alól csak törvényi előírás alapján lehet mentesülni.

Törvényi előírás alapján mentesül a nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany abban az esetben, ha⁹²

- sajtóterméket értékesít;
- a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény⁹³ hatálya alá tartozó szerencsejáték szolgáltatást nyújt;
- kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesíti a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását.

4.2. Pénztárgép, taxaméter kötelező alkalmazása

Nyugtaadási kötelezettségüknek **kizárólag pénztárgéppel, taxaméterrel tehetnek eleget** az alábbi adóalanyok, illetve üzletek:⁹⁴

- a gyógyszertárak,
- a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR '08 46.2-46.7 szerinti nagykereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok, üzletek a kiskereskedelmi értékesítésük tekintetében.
- a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR '08 47.1-47.7 és 47.91 szerinti kiskereskedelmi, az 56.1 és 56.3 szerinti vendéglátási (kivéve a mozgó szolgáltatásnyújtást), az 55.1-55.3 szerinti szálláshely-szolgáltatási, a 77.1-77.2 és 77.33 szerinti kölcsönzési és a 95.1-95.2 szerinti javítási tevékenységet folytató valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt, kivéve:
 - a betétdíjas göngyöleget visszaváltó üzlet,
 - a csomagküldő kereskedelem, kivéve annak nyílt árusítást végző üzlete, bemutatóterme,
 - az ipari - kivéve élelmiszeripari - tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, ha termelő és értékesítő tevékenységét ugyanabban a helyiségben folytatja,
 - a termelői borkimérés,
 - az utazási iroda, utazási ügynökség, turisztikai szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében,

(Az üzlet fogalmát a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény határozza meg.)

A taxiszolgáltatást nyújtó adóalanyok nyugtaadási kötelezettségüknek kizárólag taxaméterrel tehetnek eleget.⁹⁵

Az adóhatóság a nyugtaadásra kötelezett számára nem adhat felmentést a pénztárgép kötelező alkalmazása alól. A 2013. március 20-án hatályos előírás⁹⁶ alapján, a pénztárgép kötelező alkalmazása alól az adóhatóság által adott, 2013. március 19-én érvényben lévő felmentések 2014. december 31-ig érvényesek.⁹⁷

⁹¹ 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 1/B. §.

⁹² Áfa tv. 167. §

⁹³ 1991. évi XXXIV. törvény

⁹⁴ 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 1. sz. melléklete

⁹⁵ 49/2013. (XI. 15.) NGM rendelet

⁹⁶ 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet 3. § (2) bekezdése

⁹⁷ 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 76. §

A nyugtaadási kötelezettség gépi kiállítással történő megvalósítása esetén a géppel kiállított nyugták, számlák, valamint a pénztárgép adatairól az adóalany - jogszabály szerint - rendszeresen adatszolgáltatást teljesít az állami adóhatóság részére, amely adatokat az állami adóhatóság kizárólag az adózók ellenőrzéséhez, ellenőrzésre történő kiválasztásához használhatja fel az adó megállapításához való jog elévülési idején belül. Jogszabály előírhatja, hogy a nyugta-kibocsátási kötelezettség kötelező gépi kiállítással történő megvalósítására szolgáló pénztárgép működését az állami adóhatóság hírközlő eszköz és rendszer útján felügyelje. Ebben az esetben az adatszolgáltatás - jogszabály szerint - az állami adóhatóság általi közvetlen adatlekérdezéssel is megvalósítható. A közvetlen adatlekérdezéssel megvalósított adatszolgáltatás teljesítése alól az állami adóhatóság - az elektronikus hírközlő hálózat hiányára tekintettel - jogszabály szerint, kérelemre egyedi mentesítést adhat. Az egyedi mentesítés iránti kérelem elbírálása során a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szakhatóságként működik közre az elektronikus hírközlő hálózat elérhetősége kérdésében.⁹⁸

4.3. A nyugta adattartalma

A nyugtának legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyugta kibocsátásának kelte;
- a nyugta sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a nyugta kibocsátójának adószáma, valamint a neve és címe;
- a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának adót is tartalmazó ellenértéke.⁹⁹

Abban az esetben, ha a nyugta egyúttal az abban megjelölt szolgáltatás igénybevételére is jogosít, akkor a nyugta kibocsátásának kelte helyett elegendő azt az időpontot illetve időszakot feltüntetni a nyugtán, amikor a nyugtában megjelölt szolgáltatás igénybe vehető.¹⁰⁰

5. Egyes különös adózási módok alkalmazása esetén figyelembe veendő számlázási szabályok

5.1. Alanyi adómentesség

Az alanyi adómentes adóalanyt alanyi adómentes minőségében (is) az általános szabályok szerint számlaadási kötelezettség terheli. Alanyi adómentes minőségében, kizárólag olyan számlával tehet eleget ennek a kötelezettségének, amelyben áthárított adóösszeg, adómérték illetőleg az adó tartalom meghatározására alkalmas százalékérték nem szerepel.¹⁰¹ [Célszerű a számlában az adóalany alanyi adómentességére való utalást szerepeltetni.]

Az előzőek mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az Áfa tv. XIII. fejezetének előírásai alapján az alanyi adómentes adóalany nem jár el minden ügyletében alanyi adómentes minőségében.¹⁰² Az alanyi adómentes adóalanynak azon ügyletei tekintetében, melyeket az Áfa tv. XIII. fejezetében foglaltakból következően nem alanyi adómentes minőségében teljesít, az Áfa tv. számlázásra vonatkozó általános szabályait kell alkalmaznia.

5.2. Pénzforgalmi elszámolás

⁹⁸ Áfa tv. 178. § (1a) bekezdés

⁹⁹ Áfa tv. 173. §.(1) bekezdés

¹⁰⁰ Áfa tv. 173. § (2) bekezdés

¹⁰¹ Áfa tv. 197. § (2) bekezdés c.) pont.

¹⁰² Áfa tv. 193. §.

Az olyan adóalany, aki/amely az Áfa tv. XIII/A. fejezete szerinti pénzforgalmi elszámolást választotta, fel kell tüntetnie a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést az olyan számláján, amelyet a pénzforgalmi elszámolás időszakában (belföldön) teljesített, pénzforgalmi elszámolás alá tartozó termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról bocsát ki¹⁰³. Ha a pénzforgalmi elszámolást választó adóalany az adott termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására nem vonatkozik a pénzforgalmi elszámolás (pl. adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, Áfa tv. 10. § a) pont hatálya alá tartozó ügylet, fordítottan adózó ügylet), a számlában nem kell a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést szerepeltetni még akkor sem, ha az a pénzforgalmi elszámolás időszakában teljesül.

5.3. Mezőgazdasági tevékenység

5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása

Az olyan adóalany, aki/amely a mezőgazdasági tevékenységére az Áfa tv. XIV. fejezetének előírásait alkalmazza, **az Áfa tv. általános szabályai szerint kötelezett számla, illetve nyugta kibocsátására.**

Mentesül a számlaadási kötelezettség alól az olyan ügylete tekintetében, amely után kompenzációs felárra jogosult [vagyis az ügylet megfelel az Áfa tv. 198. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltaknak és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője olyan adóalany, aki nem különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany], és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője által kiállított felvásárlási okirat egy példányával rendelkezik.¹⁰⁴

A kompenzációs felárra jogosító ügylete tekintetében sem mentesül azonban a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, **ha** a felé kompenzációs felár fizetésére köteles belföldi adóalany az ügyletről nem bocsát ki felvásárlási okiratot, vagy harmadik országbeli, illetve a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany, aki felé kompenzációs felárat fizetnie.¹⁰⁵ A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalany ezekről **a** kompenzációs feláras ügyleteiről olyan számlát kell kibocsátania, amelyben adóalap helyett a kompenzációs felár alapját, adómérték helyett a kompenzációs felár mértékét, áthárított adó helyett az áthárított kompenzációs felárat kell szerepeltetnie.¹⁰⁶

5.3.2. A felvásárlási okirat

A **mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanytól** az Áfa tv. mellékletében¹⁰⁷ **meghatározott** saját előállítású, feldolgozású **terméket vásárló, szolgáltatást igénybevevő** – nem különleges jogállású – belföldön nyilvántartásba vett **adóalanyt felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettség terheli.** A felvásárlási okirat kiállítása révén a mezőgazdasági tevékenységet végző különleges jogállású adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól.¹⁰⁸

A felvásárlási okirat **kötelező adattartalma** a következő:

- a felvásárlási okirat kibocsátásának kelte;
- a felvásárlási okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;

¹⁰³ Áfa tv. 169. § h) pontja

¹⁰⁴ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a.) pont

¹⁰⁵ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont

¹⁰⁶ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b.) pont.

¹⁰⁷ Áfa tv. 6. és 7. számú mellékletei.

¹⁰⁸ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

- a termék értékesítőjének, szolgáltatásnyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének neve, címe és adószáma;
- az értékesített termék megnevezése, és az annak jelölésére legalább az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés időpontja, ha az eltér a felvásárlási okirat kibocsátásának keltétől;
- a kompenzációs felár alapja, továbbá az értékesített termék kompenzációs felár nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás kompenzációs felár nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott kompenzációs felár mértéke;
- a kompenzációs felár összege;
- a termék értékesítőjének, szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének aláírása.¹⁰⁹

A felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettséget kizárólag a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője teljesítheti; az ilyen ügyletről gyűjtő felvásárlási jegy nem bocsátható ki, és a bizonylat egyszerűsített adattartalommal nem bocsátható ki.¹¹⁰ A felvásárlási okirattal kapcsolatos, az Áfa tv. XIV. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Áfa tv-nek a számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.¹¹¹

5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

Az Áfa tv. XVI. fejezet 2. alfejezete szerinti különös adózási mód alá tartozó termékértékesítésről (illetve az annak ellenértékébe beszámító előlegről) kibocsátott számlában áthárított adóösszeg, adómérték illetőleg az adó tartalom meghatározására alkalmas százalékérték nem szerepeltethető.¹¹² Az ilyen ügyletről kibocsátott számlában a „különbözet szerinti szabályozás – használt cikkek” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – műalkotások” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezés szerepeltetendő.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁰⁹ Áfa tv. 202. § (3) bekezdés.

¹¹⁰ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹¹¹ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹¹² Áfa tv. 222. § (1) bekezdés b) pont